

Erhart, Adolf

Glosář

In: Erhart, Adolf. *Struktura indoíránských jazyků*. Vyd. 1. V Brně: Univerzita J.E. Purkyně, 1980, pp. 203-219

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/121506>

Access Date: 08. 12. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

GLOSÁŘ

V tomto glosáři uvádíme významy slov různých indoevropských jazyků, jež byla v předcházejícím textu použita jako doklady, Staroindická část zahrne pouze jména a adverbia; významy slovesných tvarů je třeba hledat v seznamu kořenů. Z avestských a staroperských slov jsou uvedena jen ta, u nichž není přímo v textu uveden staroindický ekvivalent.

STAROINDIČTINA

<i>akša-</i> m. osa	<i>anya-</i> jiný
<i>akši-</i> n. oko	<i>anvañč-</i> následující
<i>agni-</i> m. oheň	<i>ap-</i> f. voda
<i>agra-</i> n. hrot, přední část	<i>apatya-</i> n. potomstvo
<i>agrīma-</i> přední	<i>apama-</i> nejzazší, poslední
<i>aṅga-</i> n. úd	<i>apara-</i> bližší, nižší
<i>aṅa-</i> m. kozel	<i>āpas-</i> n. dílo
<i>aṅivani-</i> f. nežítí	<i>apās-</i> dělající
<i>añṅi-</i> f. mast	<i>abhāva-</i> m. nebytí
<i>añṅiva-</i> pomazaný	<i>abhra-</i> n. mrak
<i>adya</i> dnes	<i>amṛtatva-</i> n. nesmrtelnost
<i>adyatana-</i> dnešní	<i>ambī-</i> f. matka
<i>-advan-</i> pojídající	<i>arjuna-</i> světlý, bělavý
<i>adhama-</i> nejnižší	<i>artha-</i> m. cíl, záležitost, příčina
<i>adhara-</i> spodní	<i>avi-</i> m. f. ovce
<i>adhvan-</i> m. cesta	<i>aśman-</i> m. nebe, kámen
<i>anad-vah-</i> m. vůl	<i>aśva-</i> m. kůň
<i>anīla-</i> m. vítr	<i>aśvīna-</i> koňský
<i>anu-gāmuka-</i> následující	<i>aśvya-</i> koňský
<i>anta-</i> m. konec	<i>asura-</i> m. démon
<i>antara-</i> vnitřní	<i>astṛj-</i> n. krev
<i>anna-</i> n. jídlo	<i>asthi-</i> n. kost

aḥar- n. den
aḥi- m. had, drak
aṃhas- n. tíseň, nouze

āčārya- m. učitel
ākḥara- n. doupě
ātman- m. duše
ādi- m. začátek
āvasatha- m. bydlíště
āśu- rychlý
āsneya- nalézající se v krvi

īśvara- m. pán, bůh

uktha- n. průpověď
ukšan- m. býk
uttara- horní, severní
udyama- m. námaha, píle
udyāna- n. zahrada
upama- nejvyšší
upadeśa- m. poučení
upārjana- n. zisk
ubhaya- obojí
uśas- f. jitřenka

ūdhar- n. vemeno
ūrnā- f. vlna
ūrmī- m. f. vlna (na vodě)

ṛkša- m. medvěd
ṛta- n. řád, pravda
ṛśi- m. světce

ekatara- jeden z obou
ekatama- jeden z mnoha
ekala- jediný
edha- m. palivo
eva- m. spěch
éśa- m. spěch
eśā- spěchající

ojas- n. síla, odvaha

ojaśāna- jevící se silným
ośadhi- f. lék

katama- který (z mnoha)
katara- který (z obou)
kanyā- f. dívka
kapha- m. hlen
karaṇa- n. příčina
kartṛ- m. činitel, tvůrce
karman- n. dílo, práce
kavi- m. básník
kāma- m. láska, touha
kāraka- dělající
kāla- m. čas
kumāra- m. chlapec, princ
kumārikā- f. dívka
kūpa- m. jáma, jeskyně
kṛti- f. činnost
kṛp- f. postava
kṛṣṇa- černý
kṛṣṇatā- čern
keśa- m. vlasy
keśava- vlasatý
kopa- m. hněv
kratu- m. rozum, duševní síla
kraviś- n. syrové maso
krodha- m. hněv
kśatra- n. moc, panství
kśam- f. země
kśīti- f. zkáza; sídlo
kśīpra- rychlý
kśudra- malý, nepatrný
kśudh(ā)- f. hlad
kśetra- n. pole
kśepiman- n. rychlost
kśepnu- f. rychlý pohyb
kśauma- n. len
kśaumaka- lněný

khani- f. jáma
khara- tvrdý, drsný

gagana- n. nebe
gaṅā- m. slon
gaṇa- m. zástup
gati- f. chod
garbha- m. plod, lůno
garbhatva- n. těhotenství
gavyā- f. množství skotu
gātvā- f. dráha
gāthā- f. zpěv, píseň
giri- m. hora
guṇa- m. tětíva, přednost, ctnost
guṇavant- cnostný
guru- těžký, vážený; učitel
gṛha- m. n. dům
go- m. skot
gnā- f. bohyně
grāma- m. vesnice

ghaṭa- m. hrnec
gharma- m. žár
ghoṣa- m. hluk

cakra- n. kolo
cakṣuṣ- n. oko
cakṣuṣmant- bystrozraký
čandra- m. měsíc
čūtā- f. pohřební hranice
čintā- f. myšlenka
čira- daleký
čaura- m. zloděj
čyautna- n. námaha, úsilí

čhadman- n. kryt, střecha
čhāyā- f. stín
čhidra- děravý

jana- m. člověk
janatā- f. lid
janana- m. rodič
janas- n. rod
janitṛ- m. rodič

janitra- n. rodiště
janī- f. žena, manželka
jayuṣ- vítězný
jara- m. stáří
jarant- starý
jarā- f. stáří
jānu- n. koleno
jiṣṇu- vítězný
jīva- živý
jīvala- plný života
jīvita- n. život
jūrṇi- f. plamen
jetṛ- m. vítěz
jaitra- n. vítěznost
joṣa- m. zalíbení
ṛayas- n. plocha, objem

takṣan- m. tesař
tatratya- tamní
tanu- tenký
tanū- f. tělo
tapas- n. žár; pokání
tapuṣ- n. žár
tamas- n. tma
tāras- n. pronikání
tarās- pronikající
taruṇa- útlý
taruṇiman- n. útlý věk
tala- n. podlaha
tādṛś- takový
tāmasa- tmavý
tirygañč- vodorovný, příčný
tīra- n. břeh
tīvra- přísný, ostrý
tulīma- zvažitelný
tulya- rovnovážný, rovnocenný
tūrṇi- rychlý
trṣṇā- f. žízeň
tejas- n. skvělost
tejasvin- skvělý
tvač- f. kůže

dakšina- pravý, jižní
daṇḍa- m. hůl
dam- n. obydlí
daridra- chudý
darśana- n. zření, názor
damśiṣṭha- velmi divotvorný
damśuka- kousavý
dātṛ- m. dárice
dātra- n. dar; srp
dāman- m. dárice
dāru- n. dřevo
dāruṇa- tvrdý
dāsī- f. otrokyně
dīś- f. poukaz, směr, nebes. strana
dīpti- f. lesk
dīrgha- dlouhý
durvṛtta- zlý
duvas- n. dar
duhitṛ- f. dcera
dūta- m. posel
dūtya- n. poselství
dūraka- vzdálený
dūrāt zdáli
dr̥ṣṭi- f. vidění
deva- m. bůh
devatā- f. božstvo
devatāt- f. božstvo
devayajya- n. uctívání bohů
devī- f. bohyně
devṛ- m. švagr
deśāntara- n. cizina
daiva- n. osud
daivya- božský
dyo- f. nebe; den
drapsa- m. kapka, jiskra
dravara- běžící
druh- m. f. škodlivý; nepřítel
drogha- osočující
dvāra- n. dvěře
dviś- nenávidící

dhana- n. bohatství, majetek
dhanuś- n. luk
dhanuśka- m. lučištník
dhanya- bohatý
dharuṇa- držící
dharma- m. řád, povinnost apod.
dharmabudh- cnostný
dharmin- spravedlivý, cnostný
dhātu- m. vrstva, součást
dhī- f. myšlenka
dhīmant- moudrý
dhūma- m. dým
dhenu- f. kráva

nakha- m. dráp, nehet
nakhara- drápopivý
nagara- n. město
nagna- nahý
nagnya- n. nahota
nadī- f. řeka
nanāndṛ- f. švagrová
nabhas- n. nebe
namas- n. pocta, poklona
nara- m. muž
nartaka- m. tanečník
nava- nový
navīna- nově vzniklý
nāman- n. jméno
nikṣepa- m. úschova
ničaya- m. zásoba
nītya- vlastní
nīdhana- n. smrt
nīndā- f. hana
nivāraṇa- n. zabránění
niśčaya- m. rozhodnutí
nīda- m. hnízdo
nūtana- nynější
nṛ- m. muž
nṛti- f. tanec
nṛtu- m. tanečník
nṛpa- m. král

nema- mnohý
nau- f. loď
nyañč- směřující dolů

pañkti- f. pětice
patatra- n. křídlo
patana- n. let
patara- letící
pati- m. pán, manžel
patra- list
patrala- listnatý
patvan- letící
pathika- m. poutník
pathišādi- sedící u cesty
pad- f. noha
panthan- m. cesta
para- vzdálený, tamní, rozdílný
parīcaryā- f. obsluha
parjanya- m. dešťový mrak
parvata- m. hora
parvatīya- horský
parvan- n. uzel, úsek
pavitra- n. očišťující prostředek
paśu- m. n. dobytek, dobytče
paśumant- vlastníci dobytek
paśčāt- potom
paśčātīya- poslední
paśčīma- poslední
pācaka- m. kuchař
pāñi- m. ruka
pāthaka- znalý cesty
pādapa- m. strom
pāpa(ka)- zlý
pitr- m. otec
piśanga- červený
piśaṅgīla- červenavý
pīta- žlutý
pīvan- tučný
putra- m. syn
putravīdyā- n. nalezení syna
punaḥ- opět, zase

puman- m. muž
pur- f. město
puru- plný
puruša- m. člověk
puśpa- m. květ
puśpita- kvetoucí
pūrna- plný
pūrnatā- f. plnost
pūrva- přední, dřívější
pṛtañā- f. boj
pṛthu- široký
pautra- m. vnuk
prakopa- m. rozhněvání
pratyañč- zadní, západní
prabhū- m. pán
prabhṛti- f. začátek
prasāda- m. palác
prāñč- přední, východní
prārthana- n. získání
priya- milý
preman- n. láska

phala- n. plod

bandhu- m. příbuzný
barhiśṭha- nejsilnější
bala- n. síla
balavant- silný
balin- silný
bahu- mnohý, hojný
bāla- m. chlapec
bālā- f. dívka
bṛhant- vysoký
brahman- n. Brahma
brāhmaṇa- m. bráhman

bhaga- m. ochránce; blahobyt
bhagavant- vznešený; šťastný
bhata- m. sluha
bhaya- n. bázeň, strach
bhartṛ-(ka)- m. manžel

bhāga- m. podíl
bhīma- hrozný
bhīru- bázlivý
bhū- f. země
bhūpati- m. vladař, kníže
bhūmi- f. země
bhūrja- m. bříza
bhojana- n. jídlo
bhramara- m. včela
bhrāj- f. lesk
bhrāṭṛ- m. bratr
bhrātrīya- m. synovec

maghavan- štědrý
maṇḍam pomalu
matī- f. myšlenka
matsya- m. ryba
mada- m. opojení, radost
madhu- n. med
madhura- sladký
madhya- prostřední
manas- n. myšlenka
mantra- n. průpověď
manyu- m. úmysl
marut- m. vítr
martya- smrtelný
mala- n. špína
malina- špinavý
mahānt- velký
māṭṛ- f. matka
mānasīna- duševní
mārga- m. cesta
mās- m. měsíc
māsa- m. měsíc (doba)
mītra- n. přítel
mītrāyu- toužící po přátelství
mīḍha- n. odměna
muni- m. mnich
mūrkhā- m. blázen
mūrdhan- n. hlava
mūla- n. kořen, příčina

mūśīkā- f. myš
mṛti- f. smrt
mṛtyu- m. smrt
mṛḍu- měkký
megha- m. mrak
medhā- f. moudrost, rozum
medhāvin- rozumný
medhya- moudrý

yakṛt- n. játra
yaḥin- obětující
yaḥna- n. oběť
yaḥvan- m. obětník
yatama- který (z mnoha)
yatara- který (z obou)
yāṭṛ- f. švagrová
yuga- n. jho
yugala- n. pás
yuvan- mladý
yogin- stoupenec učení *yoga*-
yogya- vhodný
yodhin- bojující
yośan- f. dívka

rakta- červený
rakṣīṭṛ- m. ochránce
ratha- m. vůz
rathita- vlastníci vůz
rathya- vozový
rathyā- f. vozatajstvo
ravi- m. slunce
rāj(an)- m. král
rājya- královský
ručīra- skvělý
rudhira- krvavý, rudý
rūpa- n. podoba, krása
rūpavant- krásný
rai- f. bohatství
roga- m. nemoc
rogita- nemocný
ročana- skvělý

ročas- n. světlo
ročišṇu- zářící

lakṣmī- f. štěstí
laghu- lehký
laṅgā- f. stud
loka- m. prostor, svět
lobha- m. žádostivost

vačas- n. slovo, řeč
vajra- m. blesk
vadana- n. obličej
vadhū- f. žena
vana- n. les
vanij- m. kupec
vāra- m. volba
varā- m. uchazeč, nápadník
varṇa- n. vzezření, barva
varṣa- n. rok
vasana- n. oděv
vasu- dobrý; bohatý
vahana- n. vedení, vůz
vāc- f. slovo, hlas
vāta- m. vítr
vātala- větrný
vātula- větrný
vāyu- m. vítr
vāri- n. voda
vāstu- n. dům
vigraha- m. uvolnění; nepřátelství, válka
vidyā- f. vědění, věda
vibhūti- f. zjevení
viś- f. obydlí; kmen
viśva- všechen, každý
viśva-jit- vše přemáhající
viśva-pā- vše ochraňující
viśvañč- na obě strany obrácený
viḥāyas- n. vzduch
vīra- m. muž, hrdina
vṛka- m. vlk

vṛkṣa- m. strom
vṛtra-han- zabíjející Vrtru
vṛddha- starý
vṛddhatā- f. stáří
vṛṣan- m. muž, samec
vṛṣala- m. chlap
vedin- znalý
veśa- m. obydlí
veṣṭana- n. ovinutí; plot
vaira- n. boj, svár
vyāghra- m. tygr
vṛhi- m. rýže

śaṅkha- m. mušle
śatin- vlastníci sto
śatru- m. nepřítel
śabda- m. zvuk, hlas
śarad- f. podzim
śaradika- podzimní
śaviṣṭha- nejmocnější
śastra- n. nůž, meč
śānti- f. klid, pokoj
śiśu- m. dítě
śiśūla- m. dětátko
śiśya- m. žák
śīta- studený
śukra- jasný
śuči- čistý, skvělý
śūra- m. hrdina
śṛgāla- m. šakal
śoka- m. starost, žal
śoči- f. žár, plamen
śmaśru- n. vous
śmaśruṇa- vousatý
śyāma- tmavý
śyeta- bílý
śyena- m. sokol
śravas- n. zvuk; sláva
śrī- f. krása
śrīmant- krásný
śreṣṭha- nejlepší

śrotṛ- m. posluchač
śloka- m. (dvoj)verš
śvan- m. pes
śvaśura- m. tchán
śvaśrū- f. tchyně
śveta- světlý

sakhi- m. druh, přítel
sakthi- n. stehno
satya- n. pravda
satyavant- opravdový
sadru- sedící
sana- starý
sama- totožný, stejný
samyañč- spojený, souvislý
sarasvatī- S. (jméno bohyně)
sarpa- m. had
sarva- všechen, celý
sarvatāt- f. celost, úplnost
sakīla- n. voda
sahasriya- čítající tisíc
samtva- n. soužití
sam̐dhi- f. spojení
sam̐niddhi- f. blízkost, přítomnost
sam̐śraya- n. uchýlení se
sākheya- přátelský
sādhu- správný, spravedlivý
sim̐ha- m. lev
sukara- dobře působící
sukha- n. štěstí
sukhin- šťastný
sumanas- dobře smýšlející
surudh- dobře bojující
suṽṛt- dobře se otáčející
susthāman- pevně stojící
sūnu- m. syn
sūrya- m. slunce
senā- f. vojsko
saukhya- n. pohoda, štěstí
saumya- přívětivý, milý
stut- f. chvála

stubbh- f. jásoť
stotr- m. opěvující
strī- f. žena
sthavira- tlustý
sthāna- n. místo
sthāsnu- pevně stojící
sthūra- silný
sthūla- silný
snuṣā- f. snacha
sneha- m. náklonnost
spas- m. pozorovatel, zvěď
sravā- f. tok
srāma- chromý
srotas- n. proud
svapna- m. spánek
svaraṇa- skvělý
svarga- m. nebe
svasṛ- f. sestra
svasṛīya- m. synovec
svādu- sladký, lahodný
sveda- m. pot
svedayu- zpcený

hanu- m. čelist
harṣula- veselý
haviṣ- n. oběť
hastin- m. slon
hasta- m. ruka
hasra- smějící se
ham̐sa- m. husa
hima- m. n. zima, sníh
himavant- sněžný
hīraṇya- zlatý
hotṛ- m. obětník
hṛd- n. srdce
hrasva- krátký

AVESTA

aes- vládnout (sti. īś-)

aeš- dát se do pohybu (sti. *iš-*)
aešma- m. hněv
aog- říkat, zvěstovat
aoman- pomáhající
aka- špatný
axti- m. utrpení
ap- f. voda
apara- zadní, pozdější
apəma- poslední
a⁴wi-yāsti- f. opásání
anzhu- m. bytí
antara- vnitřní; druhý
anya- jiný
aməratāt- f. nesmrtelnost
aməša- nesmrtelný
aməhma⁴dī 1. pl. aor. med. od *man-*
ay- jít (sti. *i-*)
ayan- n. den
ayah- n. kov
av- pomáhat (sti. *av-*)
arəduš- n. zranění
a⁴ryaman- m. druh (příslušník stejného
stavu)
aršan- m. muž
ast- n. kost
astvant- tělesný
aspa- m. kůň
asman- n. nebe
azi- f. březí samice
aša- n. pravda, právo (též personifik.)
ašavan- zbožný, pravověrný
ašaəjah- velmi silný
aši- f. los, úděl
aži- f. had, drak
ahura- m. bůh

ātar- m. oheň
āfant- vodnatý
ārazva- n. správné jednání
ārma⁴ti- f. správné myšlení
āsyah- rychlejší

āhu⁴rya- ahurovský

ərazu- rovný, pravý, správný

qsa m. skupina, strana
qzah- n. úzkost, úžina

ugra- silný
uxda- zjevený, oznámený
uxšyqstāt- f. trvání
upara- hořejší
uparatāt- f. nadřazenost
upəma- nejvyšší
urvarā- f. rostlina
uzgə^əpta- zvednutý
uš- n. ucho

kaeθ- učit
kaeš- učit
kay- vyhledávat, rozlišovat (sti. *či-*)
kavi- m. kníže
kar- dělat (sti. *kr-*)
karət- řezat (sti. *kr̄t-*)
kasyah- menší
kəhrp(a)- m. zjev, vnějšek
kutaka- malý

gaeθā- f. bytost
gaomant- oplývající skotem
gaoya- hovězí
gaoš- slyšet
gaoša- m. ucho
gay- žít (sti. *živ-*)
gaya- m. život
gav- m. f. skot
gar- f. chvála, chvalo zpěv
garəma- horký
garəz- naříkat (sti. *grh-*)
ga⁴ri- m. hora
gāθā- f. píseň, hymnus
gə^əbuš- n. mládě

gər̥zā- f. nářek
ɣnā- f. žena
grab- uchopit (sti. *grah-*)

xraod- obávat se
xratu- m. vůle, úmysl
xšaθra- n. moc, vláda
xšaθrya- m. vládce
xšapan- f. noc
xšā(y)- moci (sti. *kšī-*)
xši- f. nouze
xšnav- uspokojovat

-*čar-* dělající
čiθā- f. pokání
čiθra- zřejmý, jasný
činah- préz. kmen od *kaeš-*
-jan- (-*gan-*) zabíjející
jam- jít (sti. *gam-*)
jasa- préz. kmen od *gam-*
-ji- žijící
jva- préz. kmen od *gay-*

tap- být horký (sti. *tap-*)
tan- natahovat (sti. *tan-*)
tanū- f. tělo
tav- být mocný (sti. *tu-*)
taš- tesat (sti. *takš-*)
tamah- n. tma
tamaṅha- tmavý

daenā- f. nitro; náboženství
daeva- m. démon (předzarathuštrovské
božstvo)
daes- ukazovat (sti. *diš-*)
dadvah-, *daduš-*, *dadvuš-* part. pf. akt. od
*dā*¹
dab- klamat (sti. *dabh-*)
dam- m. dům
dar- držet (sti. *dhr-*)
darəga- dlouhý

darəs- hledět (*dṛš-*)
dašīna- pravý
*dā*¹ dávat (sti. *dā-*)
*dā*² klást (sti. *dhā-*)
dā(y)- pěstovat, pečovat
dātar- m. dárcce
dāθa- obezřetný
dāman- n. sídlo; stvoření
doiθra- n. oko
dīdrayša- chtít se ujistit (dezider. od
drang-)
duyədār- f. dcera
dvaeš- nenávidět (sti. *dviš-*)
dvar- m. dvěře
draog- lhát, klamat (sti. *druk-*)
drajša- n. prapor
drang- upevňovat
drājah- n. natažení, délka
-dru- mající dřevěnou zbraň
drug- f. lež, klam (též personifik.)
drvant-, *dragvant-* oddaný lži (nepra-
vému náboženství)

θwarəs- řezat
θrah- bát se (sti. *tras-*)

tbišyant- m. nepřítel

pat- letět, padat (sti. *pat-*)
patarəta- letící
pa'ti- m. pán, vládce
pad- pohybovat se směrem dolů (sti.
pad-)
pad- m. noha
parəna- n. péro
pasu- m. dobytek
pā- chránit (sti. *pā-*)
parəna- plný
parəsa- préz. kmen od *fras-*
pouru- plný
pitar- m. otec

baya- m. bůh, pán; n. podíl
band- vázat (sti. *bandh-*)
bav- stávat se (sti. *bhū-*)
bar- nést (sti. *bhr-*)
barazah- n. výška
bāzu- m. paže
bar^ozant- vysoký
būmī- f. země
bū^tri- hojný

fratara- přední
fras- ptát se (sti. *pračch-*)
frāy- uspokojovat (sti. *pri-*)
-fri- uspokojující
frya- milý
fšuyant- pěstující dobytek

napāt- m. vnuk
nam- sklánět se (sti. *nam-*)
nay- vést (sti. *nī-*)
nar- m. muž
na^tri- f. žena
nas- mizet (sti. *naś-*)
nas- f. neštěstí
nā^tdyah- slabší
nāh- m. nos
-nəmah- vzdávající úctu
naⁿman- n. jméno

maega- n. mrak
maez- močit (sti. *mih-*)
maesman- n. moč
mad- opájející se
madumant- obsahující medovinu
man- myslet (sti. *man-*)
manah- n. (s)mysl
ma^tnyu- m. duch
mar- umírat (sti. *mṛ-*)
mar^ok- zabíjet
mahrka- m. smrt
masyah- větší

maz(ant)- velký
mazdāh- m. rozum, paměť; název nejvyšší bytosti
mašya- m. člověk
mātar- f. matka
maḍra- n. slovo, výrok
miḍwara- párový
mižda- n. odměna
mīždavant- odměněný
mrav- mluvit (sti. *brū-*)

yaog- spojovat (sti. *yuḡ-*)
yat- dát se do pohybu (sti. *yat-*)
yam- držet, uchopit (sti. *yam-*)
yavaetāt- f. věčnost
yasna- m. uctívání, oběť
yaz- uctívat (sti. *yaḡ-*)
yāh- opásat
yāh- n. pás
yvan- mladý

vaed- vědět, znát (sti. *vid-*)
vaesma- m. obydlí
vak- říct (sti. *vač-*)
vač- m. hlas, řeč
-vačah- mluvící
vad- vést
vanhana- n. oděv
vanhu-, vohu- dobrý
van- získávat, vítězit (sti. *van-*)
vay- m. pták
vavanvah-, vaonuš- part. perf. akt. od
van-
var¹ chtít (sti. *vṛ-*)
var² obracet se (sti. *val-*)
var^od- množit (sti. *vrdh-*)
var^oz- působit
vas- chtít (sti. *vaś-*)
vastra- n. šat
vaz- vézt (sti. *vah-*)
vazra- m. kyj

vahyah-, va^hhah- lepší
vā- vanout (sti. *vā-*)
vāta- m. vítr
vārādragna- n. vítěznost
var^od- f. růst, množení
var^odra-gan- bojovný, vítězný
voḥ(u)-var^oz- působící dobro
vāura- intenzívum od *var₁*
vaḡwā- f. stádo
viśiṭa- n. odluka
vi-dāti- f. rozdělení
vi-dātu- f. zrušení, rozptýlení
vīs- f. dům
vīsa- s-aorist od *vaed-*
vīspa- všechen, každý
vīnas- prez. kmen od *vaed-*

raek- zanechávat (sti. *rič-*)
raeś- škodit (sti. *riś-*)
raok- svítit (sti. *ruč-*)
raočana- svítící
raočah- n. svítilna
ram- odpočívát (sti. *ram-*)
rasman- m. n. bitevní řada
raz- řídit, pořádat (sti. *rāj-*)
razan- n. řád
**riḡyastāt-* f. umírání
**rvan-* m. duše

sand- vykonat, provést
say- ležet (sti. *śi-*)
sav- prospívat
savā- f. užitek
sar- spojovat
sar- f. spojení
staoyah- silnější
stav- velebit (sti. *stu-*)
star- m. hvězda
stā- stát (sti. *sthā-*)
stū^ti- f. chvalozpěv
span- m. pes

spas- dívat se (sti. *paś-*)
spas- m. zvěď
snaⁱṭiś- m. útočná zbraň
sra- slyšet (sti. *śru-*)
rī- f. krása

zaotar- m. kněz
zan¹ vznikat (sti. *jan-*)
zan² znát (sti. *jñā-*)
zam- f. země
zaya- prez. kmen od *zan¹*
zav- volat (sti. *hū-*)
za^rita- žlutý
zasta- m. ruka
zastavant- čínorodý
zān- prez. kmen od *zan²*
zyam- m. zima

śay- bydlet (sti. *kśi-*)
-śād- sedící
-štā- stojící
śyav- dát se do pohybu (sti. *čyu-*)
śyaoḡna- n. zločin
žnu- n. koleno

haenā- f. vojsko
hač- následovat (sti. *sač-*)
hazi- m. přítel, druh
haxman- n. společenství
had- sedět (sti. *sad-*)
hadiś- m. jméno božstva
hav¹ lisovat (sti. *su-*)
hav² pohánět
har^oz- pouštět (sti. *srj-*)
hu^urva^tāt- f. celost
hizū- m. jazyk
huška- suchý
hvar- n. slunce

x^waetāt- f. příslušnost
x^waena- žhoucí

xʷan- n. slunce
xʷarʷnah- n. sláva, lesk, nádhera, vzne-
šenost

STAROPERŠTINA

apa-gaud- ukrývat (sti. *guh-*)
aniya- jiný
ah- být (sti. *as-*)
āyadana- n. kultovní místo
kunau- prez. kmen od *kar-* ‚dělat‘
gauša- m. ucho
gaub- nazývat se, slavnostně se přizná-
vat k něčemu
xšaça- n. panství, říše
jan- zabíjet (sti. *han-*)
ǰiv- žít (sti. *ǰiv-*)
taumā- f. rod, rodina
dasta- m. ruka
dahyu- f. země, kraj
θaʰh- říkat, oznamovat (sti. *šams-*)
paru- mnohý
pā- chránit (sti. *pā-*)
baça- m. bůh
bar- nést (sti. *bhr-*)
framānā- f. rozkaz
nāviya- splavný
man- myslet (sti. *man-*)
martiya- m. muž
maškā- f. měch; vor
yad- uctívat (sti. *yaj-*)
vi-tar- překročit (sti. *tr-*)
zana- m. kmen, druh
hainā- f. vojsko
hama- stejný, tentýž
haruwa- celý

ŘEČTINA

ǰyω vedu

αἶθω planu
ἄξων f. osa
ἄριστος nejlepší
ἄρκτος m. medvěd
αὔξάνω množím

βαίνω kráčím
βέλτιων lepší
βίος m. život
βοῦς m. býk
βρομέω bručím, hučím

γέγονα pf. od *γίγνομαι*
γεῖτων m. soused
γενος n. rod
γεύομαι chutnám
γίγνομαι vznikám, stávám se
γιγνώσκω poznávám
γράφω píšu
γυνή f. žena

δάμνημι krotím
δείκνυμι ukazuji
δεξιός pravý
δέρομαι hledím
δέρω deru, stahuji kůži
δίδωμι dávám
δολιχός dlouhý
δόσις f. dávání

ἔβην aor. od *βαίνω*
ἐγείρω budím
ἔγνων aor. od *γίγνωσκω*
ἔ(ε)ιπον řekl jsem
εἶσι jde
ἐλαχός lehký
ἔπεφνον zabil jsem (aor. k *θείνω*)
ἐρωπω plazím se
ἐρυθρός červený
ἔχω mám

ζυγόν n. jho

ἡδός sladký
ἤλθον aor. k *ἐρχομαι*

θέρμος horký
θέσις f. poloha, položení
θρίξ f. vlas
θυγάτηρ f. dcera
θύμος m. životní síla, odvaħa

ἵστημι (dor. ἴσταμι) stavím

κάραρος ostrý
κλῆ(ς)ος n. pověst, sláva
κόγχος m. mušle
κρέας n. maso
κτίζω obývám
κτίσις f. založení
κύων m. pes

λαμβάνω беру
λέγω říkám
λείπω opouštím
λείχω lížu
λύω uvolňuji

μαίνομαι jsem vzrušen, šílim
μέζων větší
μεθύ n. medovina
μητις f. rozvaħa, chytrost
μήτηρ (dor. ματηρ) f. matka
μισθός m. odměna
μόθος m. bitevní vřava
μῦς f. myš

νέφος n. mrak
νός f. snacha

(ς)οἶδα vím
(ς)οἶκος m. dům, obydlí
ὄ(ς)ις f. ovce
ὀμίχλη f. mlha

ὄνομα n. jméno
ὀνομαίνω jmenuji
ὀρθός přímý, rovný
ὀρθώ narovnávám
ὄφελος m. užitek

πατήρ m. otec
πέτομαι letím
πέττω vařím
πέυθομαι vyzptávám se, zkoumám
πίμπλημι plním
πλατός plochý
πόσις m. manžel
πρῶτος první

ῥέζω barvím
ῥέω teku
ῥοή f. tok

σιέγω kryju

τε a
τέκτων m. tesař
τέρσομαι vysýchám
τίθημι kladu
τροφέω žívím

φέρω nesu
φορέω nosím
φράτωρ m. člen fratricie

χείμων m. zima
χθών ῥ. země

ὠκύς rychlý

LATINA

aedes f. obětiště, chrám
agō, -ere vedu, ženu

augeō, -ēre rozmnožuji
axis f. osa

bōs m. f. býk, kráva

candēō, -ēre skvěji se
capiō, -ere chytám, jímám
cognōscō, -ere poznávám
crescō, -ere rostu
cruor m. krev, krveprolití
coquō, -ere vařím
cupiō, -ere toužím
cūrō, -āre pečuji
currus m. vůz

dēbilis slabý
decet sluší se
dēfendō, -ere hájím
dexter pravý
dīcō, -āre prohlašuji
dīcō, -ere říkám
discō, -ere učím se
dīvus božský
dō, dare dávám
doceō, -ēre učím
dōnum n. dar

eō, ire jdu

faciō, -ere (pf. *fēcī*) dělám
fīniō, -ire končím
fīnis m. konec
fluō, -ere teku
formus horký
foveō, -ēre zahřívám
frāter m. bratr
fūmus m. kouř

genus n. rod

hiems f. zima
homō m. člověk

interior vnitřní
intimus nejvnitřnější
iugum n. jho
iungō, ere spojuji

laudō, -āre chválím
legō, -ere říkám
levis lehký
lingō, -ere lížu
linguō, -ere opouštím
lubet (libet) líbí se

māter f. matka
mātertera f. teta
meminī pamatuji se
mens f. mysl
mētiōr, -iri měřím
moneō, -ēre napomínám
mors f. smrt
mūs f. myš

nebula f. mlha
nōmen n. jméno
nurus f. snacha

ob-sīdō, -ere obsazují
ōcior rychlejší
ordō m. řád
ovis f. ovce

pēs m. noha
pleō, -ēre plním
plēnus plný
potis mohoucí, schopný

rapiō, -ere loupím
rota f. kolo
ruber červený

scribō, -ere píšu
senex m. stařec

serpō, -ere plazím se
stō, stāre stojím

tangō, -ere dotýkám se
tegō, -ere kryji
tenuis tenký, útlý
torreō, -ēre pražím
tōtus celý
trahō, -ere táhnu
tundō, -ere tluku

ultimus poslední
ursus m. medvěd

vehō, -ere vezu
veniō, -īre přicházím
vertō, -ere obracím
vīcus m. ves
videō, -ēre vidím
vīvus živý

GERMÁNSKÉ JAZYKY

(bez dalšího označení = got.)

aftuma poslední
ahsa f. (sthn.) osa
ana-biudan poroučet
áukan množit se
bairan nést
biláigōn olizovat
bindan vázat
birihha f. (sthn.) bříza
brōþar m. bratr
brūþ-faps m. ženich
dauhtar f. dcera
dunisto (sthn.) nejtenší
fadar m. otec
fullnan plnit se
fulls plný
ganasjan zachránit, obnovit
gards m. dům
gawaknan probudit se

gawigan pohybovat
háitan jmenovat se
hana m. kohout
hardus tvrdý
juk n. jho
kann, kunnan znát
karskr (stsev.) svěží
kisan zkoušet
kō f. (stsas.) kráva
leihts lehký
līufs milý
mūs f. (sthn.) myš
medu n. (stsas.) medovina
mel n. čas, hodina
mōdar f. matka
nasjan spasit
niman brát
qiman přicházet
qinō f. žena
qius živý
rōt (sthn.) červený
salbōn mazat
satjan posadit, zasadit
sineigs starý
sunus m. syn
triogan (sthn.) klamat
þaursus vyprahlý
þunnr (stsev.) tenký
wát, witan vím
wairþan (pf. *warþ*) stát se
warm (nhn.) teplý
wulfs m. vlk

LITEVŠTINA

akmuo m. kámen
augti (*augu*) růst
ašis f. osa
avis f. ovce
beržas m. bříza
brolis m. bratr

degti (degu) hořet
děti (dědu) klást
dievas m. bůh
dovana f. dar
dovanoti (dovanoju) darovat
duktē f. dcera
duoti (duodu) dát
eiti (einu) jít
ginti (genu) hnát
gyvas živý
guovs f. (lotyš.) kráva
jungas m. jho
kirsti (kertu) řezat
kraujas m. krev
kristi (krintu) padat
lengvas lehký
likti (lieku) opouštět
ližti (liežiu) lízat
metas m. čas
minėti (miniū) myslet
migla f. mlha
mirtis f. smrt
motė f. žena
pat(i)s m. manžel
pilnas plný
raudas červenohnědý
senas starý
srava f. tok
sukti (suku) otáčet
sūnus m. syn
versti (verčiu) obracet
vežti (vežu) vézt
vilkas m. vlk
žiema f. zima
žinoti (žinau) znát

desėn̄ pravý
dėti (dėjō) klást, dělat
dl̄ḡ dlouhý
dvignoti (dvignō) zvedat
d̄š̄ti dcera
gorėti (gorjō) hořet
govėdo hovado
grabiti (grabljō) uchopit
gr̄nati (ženō) hnát
igo jho
jėti (imō) brát, uchopit
lḡk̄ lehký
ljub̄ milý
mėra míra
m̄gla mlha
m̄nėti (m̄njō) domnívat se
m̄nje méně
m̄zda odměna
m̄dr̄ moudrý
os̄ osa
ovca ovce
pl̄n̄ plný
poviti (povijō) omotat
r̄ch̄ = aor. k *rešti, reko*
r̄dr̄ rudý
s̄šti (s̄dō) posadit se
sn̄cha snacha
tn̄k̄ tenký
vezti (vezō) vézt
vėd̄ vím
v̄s̄ = aor. k *vesti, vedō*
v̄s̄ ves
v̄r̄ti (v̄rō) vřít
ž̄šti (ž̄gō) pálit

OSTATNÍ IDE. JAZYKY

STAROSLOVENŠTINA

bolje více
boljyb̄ větší
cvisti (cv̄tō) kvést

kymer. *cann* světlý
 toch. A *ko* kráva
 het. *kuen-* bít, zabíjet
 het. *pešk-* dávat (iterativum k *p̄i-*)

